

Kalla vindar i Skellefteå

Om Skellefteås utbyggnad av vindkraften berättade Lars-Olf Martinsson, affärsområdeschef för Skellefteå Krafts elnät. Under de kommande två åren ska Skellefteå Kraft AB bygga 128 nya vindkraftverk. 13 verk är redan i drift på Storgrundet i Bureå (2003) och på Uljabuoudafjället i Arjeplogs kommun (2007).

Uljabuouda är den första vindkraftparken i Sverige som byggs i kallt klimat och speciella anordningar krävs för att smälta bort is. Anläggningen består av totalt 10 vindkraftverk med en samlad årsproduktion 80 GWh, vilket motsvarar el till 4 000 eluppvärmda villor. Blaiken är Skellefteå Krafts största satsning på vindkraft och kommer troligen att blir Sveriges hitills största landbaserade vindkraftpark med totalt 100 vindkraftverk. Byggtid är planerad till 2011 och byggtiden är beräknad till 5 år.

Årsproduktionen är beräknad till cirka 800 GWh, vilket motsvarar förbrukningen för mer än 30 000 normalvillor med eluppvärmning. Vindkraftverken i Blaiken minskar behovet av energikällor med större miljöpåverkan och kan därigenom bidra till att minska koldioxidutsläppen med 800 000 ton/år. Området används redan för storskalig produktion av vattenkraft och gruvverksamhet och det finns en väl fungerande infrastruktur i området.

Skellefteå Kraft planerar även att bygga vindkraftsanläggningar i Storliden och Jokkmokksliden, med cirka tio verk på vardera stället.

Enligt riksdagens planeringsmål ska vindkraften i Sverige producera 10 TWh år 2015 och Skellefteå Kraft har som mål att svara för en tiondel av detta. Företaget har tagit ett strategiskt beslut att utveckla, bygga och driva egna vindkraftsanläggningar. De ser det som fördelaktigt att ha närhet till den övriga verksamheten och därför koncentreras satsningen till lokaliseringar i Norr- och Västerbotten.

Mycket av det skrivits om Skellefteå kraft på senaste tiden handlar om höga anslutningsavgifter. Skellefteå kraft begär cirka 9 öre per kilowatt timme om vindkraftverken körs på full effekt - 2 megawatt. Något som vindkraftsägarna tycker är för dyrt. För att inte vindsnurrorna ska bli olönsamma till följd av de höga anslutningsavgifterna begränsar ägarna effekten. Vindkraftverk med en högsta effekt på 1,5 mW betalar nämligen ingen avgift - det är en form av statligt stöd till småskalig vindkraft. För att slippa förhöjda avgifter har vindkraftsägarna alltså blivit "tvungna" att köra sina verk på lägre effekt.

Men Lars-Olof Martinsson menar att Skellefteå Kraft har goda skäl att kräva den höga avgiften. Avgörande är hur långt elen ska transporteras för att nå stamnätet.

- Från Granberget är det tio mil upp till Vargfors där vi ansluter till stamnätet. Det är ovanligt långt, så jag förstår om dom tycker det är besvärande dyrt. Men vi följer bara dom vanliga tarifferna.

- Som kraftnätsägare måste vi följa de lagar och bestämmelser som finns. Vi får inte göra skillnad på våra kunder. Vindkraftsägarna borde ha kollat detta i förväg. Hade man i det här fallet valt vindkraftverk under 1.5 megawatt hade man sluppit avgiften, sa Lars-Olof Martinsson och citerade de regler om nättariffer som gäller:

"Nättariffer skall vara utformade så, att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten är skäliga i förhållande till dels de objektiva förutsättningarna att bedriva nätverksamheten, dels nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten. Vid utformandet av nättariffer för överföring av el skall särskilt beaktas antalet anslutningspunkter, anslutningspunkternas geografiska läge, mängden överförd energi och abonnerad effekt och kostnaderna för överliggande nät samt kvaliteten på överföringen av el."

Barbro Larson